ZÁSTAVA MESTA PRIEVIDZA

Zástava s prievidzským znakom bola zaevidovaná v evidenčnej knihe prvého Hornonitrianskeho múzea pod číslom 462. Plechová zástava mesta Prievidza s rozmermi 73x54,5 cm, datovaná rokom 1772 s textom „VEXILLUM CIVITATIS PRIVIDIENSIS, má na jednej strane štátny uhorský znak a na druhej prievidzský erb - anjela s krížom a informáciou o oprave: Renoveta 1867.

Nie je známy presný dátum, kedy sa stala súčasťou muzeálnych zbierok, ani kto bol jej darcom. Datovanie evidencie darov sa robilo len spočiatku, do 26. novembra 1928, a do múzea sa dostala až po tomto termíne. Ešte o čosi skôr, 15. októbra 1928, keď sa o zástave zmieňuje Mikuláš Mišík v Našom kraji v súvislosti so zmenou obecnej pečiatky, nevyjadruje sa o nej ako o predmete patriacom múzeu.

Zástava je jeden z dokladov používania v 18.-19. storočí za mestský symbol anjela. Mesto používalo symbol anjela s krídlami už v 15. storočí, kedy si Prievidza dala vyhotoviť pečatidlo s anjelom kľačiacim na troch kameňoch, v rukách držiacim latinský kríž. Bolo to v dobe, keď si mestá menili erby za zamestnanecký alebo starší cirkevný motív. Na mladšom pečatidle z prelomu 16. a 17. storočia bola nad anjelom aj vetvička s ružičkou.

Však mestská pečať zo 14. storočia používa iný symbol – sv. Bartolomeja, patróna kožušníkov a garbiarov, prináležiacich k tradičným remeselníkom v Prievidzi. Pečať vznikla v období, kedy si mestá za svoj symbol volili patrónov farského kostola a objavila sa ešte na spisoch z roku 1616 napriek novému pečatidlu s anjelom. V symbolike mesta sa však následne anjel usídlil natrvalo, s menšou prestávkou používania socialistického symbolu s kolesom banského kombajnu a šafranom. Napriek dočasným menším zmenám, keď v roku 1946 držal anjel dvojramenný kríž a kľačal na mlynskom kolese, či na mestskej zástave, používanej pri uvádzaní funkcionárov mesta v 18. storočí, kde v zelenom poli bol anjel bez krídel, v meste Prievidza zotrváva najstarší známy používaný symbol strieborného okrídleného anjela s jednoramenným krížom na troch skalách v zelenom poli. Skoro takého, aký je na plechovom prápore, no aj tu sú menšie odchýlky. Pozmenená je farebnosť – anjelov odev je modro-červený, pole modré a namiesto na skalách kľačí na oblakoch. Anjel ako ochranca mesta však ostal nezmenený.